

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Bălți – Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Colontai Radislav xxxxx născut la xxxxx
originar și domiciliat în mun. xxxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 09.04.2019 - 24.05.2019;

2. Instanța de apel: 19.06.2019 - 24.07.2019;

3. Instanța de recurs: 18.10.2019 - 11.02.2020.

Asupra admisibilitatea recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți Sediul Central din 24 mai 2019, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Colontai Radislav a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 al.(4) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei, cu aplicarea prevederilor art.364¹ al.(8) Cod procedură penală sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 8 (opt) luni în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate fața de Colontai Radislav a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Solicitarea acuzatorului de stat Reaboi Oleg cu privire la încasarea din contul lui Colontai Radislav în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Colontai Radislav, acționând în mod intenționat și urmărind scopul comiterii unei infracțiuni de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora fără scop de înstrăinare, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale și dorind survenirea consecințelor prejudiciabile, dându-și seama de faptul că prin acțiunile sale intenționate încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la circulația legală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală a începutului lunii ianuarie anul 2019, împreună cu o altă

persoană în privința căruia cauza a fost disjungată, au procurat o cantitate nestabilă de droguri sub formă de cannabinoid sintetic MDMB(N)-2201(C₂₀H₂₈FN₃O₃), pe care o păstrau la sine pentru întrebuințare personală.

Ulterior, într-o perioadă și loc nestabil, o parte din drogurile indicate supra le-au consumat în comun prin metoda fumatului, iar în noaptea de 12.01.2019, continuând intențiile sale criminale și având scopul consumului în continuare în comun a drogurilor procurate anterior, au intrat în scara nr. 1 a blocului de locuit, cu cinci etaje din str. xxxxx, unde între etajele 2 și 3 au fost depistați de colaboratorii de poliție Midrigan Sergiu și Bîlici Grigore, iar în cadrul cercetării la fața locului alături de numiții Colontai Radislav xxxxx și o altă persoană în privința căruia cauza a fost disjungată, au depistat și ridicat de pe podeaua din beton un sul din hârtie în care se afla o substanță mărunțită de culoare galbenă.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-26 din 18.02.2019, masa vegetală de culoare galbenă, ridicată în urma cercetării la fața locului în scara blocului nr. 1 din str. xxxxx, reprezintă produs etnobotanic ce conține cannabinoidul sintetic MDMB (N)-2201, neutilizate în scopuri medicinale, cantitatea depunerilor ce conține cannabinoidul sintetic MDMB (N)-2201 (materie uscată) constituie în total 0,499 grame, care conform scrisorii Instituției Medico-sanitare Publice, Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului Sănătății RM cu nr.01-12/632 din 18.04.2017, reprezintă analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabelul nr. 1 „Substanțele stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicinale”, „Lista nr.2 substanțele psihotrope”, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1088 din 05.10.2004 și „Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr.79 din 23.01.2006.

În ședința de judecată inculpatul Colontai Radislav a înaintat cerere privind examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, nu solicită administrarea de noi probe și nu are careva obiecții asupra probelor.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către procurorul în Procuratura mun. Bălți Reaboi Oleg, prin care a solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, cu încasarea în beneficiul statului de la inculpat a sumei de 3360 lei, în rest sentința a fi menținută fără modificări.

3.1 În motivarea cererii de apel procurorul a indicat că, sentința în cauză, în latura neîncasării cheltuielilor de judecată stabilite pe cauza penală dată, este neîntemeiată pe motiv că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce au fost trecute în contul statului.

A indicat acuzarea că, fiind examinată cauza penală în procedură simplificată s-a stabilit, că au fost suportate cheltuieli în mărime de 3360 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-24; din 17.01.2019 și 34/12/2-R-26 din 18.02.2019;

Astfel, conform prevederilor art.227-229 Cod de procedură penală cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 al.(1) Cod de procedură penală).

A menționat apelantul că, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea cheltuielilor judiciare respective, ignorând solicitarea acuzatorului de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019 a fost respins ca nefondat apelul și menținută în vigoare sentința Judecătorei Bălți Sediul Central din 24 mai 2019.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, judecând cauza penală în latura încasării cheltuielilor judiciare, referitor la care se atacă sentința, instanța de fond nu a admis derogări de la procedura penală, soluția instanței de fond de respingere a cererii procurorului în latura dată fiind una întemeiată și corectă, în legătură cu ce recursul declarat se respinge ca nefondat, temei de casare a sentinței instanței de fond din motivele invocate de procuror nefiind stabilite.

La fel, instanța de apel a consemnat că, expresia „poate fi obligat” din dispoziția art. 229 Cod de procedură penală nu echivalează cu expresia „este obligat” la plata cheltuielilor judiciare.

Mai mult ca atât, în speța dată Colegiul a constatat, că deși prin apelul declarat procurorul solicită încasarea de la inculpatul Colontai Radislav a sumei de 3360 lei pentru efectuarea rapoartelor de expertiză efectuate pe cauză, la materialele cauzei penale prezentate instanței de apel pentru verificarea legalității și temeiniciei sentinței adoptate nu sunt careva documente care ar confirma suportarea acestor cheltuieli pe cauză.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Bălți – Bodareu Octavian în care a invocat ca temei de casarea a deciziei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei în latura cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecarea în instanța de apel în alt complet de judecată, invocând că instanțele de fond au interpretat eronat prevederile art. 227 al. 1 Cod de procedură penală și prevederile art. 229 al. 1 Cod de procedură penală.

5. Judecând recursul ordinar declarat în termen, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a

agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de faptul că instanța de apel a menținut sentința prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat, privind încasarea de la inculpatul Colontai Radislav a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 3360 lei.

5.1 Colegiul lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, l-a recunoscut vinovat pe Colontai Radislav în baza art. 217 al.(4) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 8 (opt) luni în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii pe un termen de 3 (trei) ani, iar în baza art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Totodată a fost respinsă ca neîntemeiată cerința procurorului, privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 847 lei, soluție menținută de către instanța de apel.

Potrivit recursului, se reține că procurorul solicită încasarea de la Colontai Radislav a cheltuielilor judiciare, în sumă de 3360 lei, în beneficiul statului, în legătură cu efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-24; din 17.01.2019 (f.d.24-29) și nr. 34/12/2-R-26 din 18.02.2019 (f.d.34-37).

Colegiul lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului Colontai Radislav a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară, instanța de apel și cea de fond făcând trimitere la prevederile art. art. 227 alin.(3), 229 alin. (2), 143 Cod de procedură penală, art.2, art.11 alin. (2) din Legea nr. 68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr.40- 47 art.108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, se reține că alin.(1) art.143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu.

Instanțele judecătorești inferioare nu au dat răspuns la argumentele procurorului din apel privind aplicabilitatea art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

Or, motivându-și soluția instanțele judecătorești inferioare au interpretat eronat legea – art. 143 și art. 229 Cod de procedură penală și nu și-au motivat eficient soluția respingerii încasării cheltuielilor pentru expertizele suportate de stat în cadrul procesului penal, care s-a soldat cu condamnarea inculpatului Colontai Radislav.

Totodată, Colegiul menționează că conform art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că *„instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare”*. Iar potrivit art. 227 alin. (1) și alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală *cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală*.

În această ordine de idei, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul lărgit constată că, aceasta dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3360 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptând o soluție pripită.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prescrise de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, și, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlătore erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Bodareu Octavian.

Casează parțial, în partea cheltuielilor judiciare, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Colontai Radislav xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

În rest prevederile hotărârii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac în partea dispunerii rejudecării cauzei, în rest, fiind irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **12 martie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor